

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.008.06.2023

Krzysztof Nowicki
Dyrektor III Liceum Ogólnokształcącego
im. Królowej Jadwigi
ul. G. Narutowicza 53
88-100 Inowrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/076 – Pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Inowrocławiu ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Nowicki – Dyrektor Liceum w całym okresie objętym kontrolą.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez szkoły pomocy psychologiczno–pedagogicznej dla dzieci i młodzieży.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2023 do zakończenia czynności kontrolnych ² , z wykorzystaniem dokumentów sprzed tego okresu, istotnych dla kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Leszek Murat, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/62/2023 z 18 kwietnia 2023 r. Karol Zieliński, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/74/2023 z 19 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 1-4, 24)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, że Szkoła od roku szkolnego 2022/2023 zapewniła uczniom z rozpoznanymi problemami wieloaspektową pomoc psychologiczno-pedagogiczną i stworzyła warunki dla jej udzielania, m.in. dzięki zatrudnieniu: dwóch psychologów, trzech pedagogów (w tym dwóch pedagogów specjalnych) oraz logopedy. Wcześniej, w roku szkolnym 2020/2021 Szkoła nie posiadała psychologa, zaś w roku szkolnym 2021/2022 zatrudniła psychologa na 0,3 etatu. W konsekwencji, choć w okresie objętym kontrolą liczba uczniów w Szkole wzrosła z 651 do 734, to zmniejszyła się liczba uczniów przypadająca na jednego nauczyciela specjalistę (z 632 do 259).

W Szkole nie przeprowadzono pełnych badań identyfikujących rzeczywiste potrzeby uczniów, zwłaszcza że wstępne analizy wskazywały na to, że liczba uczniów wymagających wsparcia jest większa niż objęta pomocą. W przypadku uczniów zidentyfikowanych w diagnozie potrzeb po powrocie do szkoły po pandemii (z maja 2021 r.) jako wymagających wsparcia, Dyrektor LO nie ustalił: form udzielania tego wsparcia, okresu jego udzielania, wymiaru godzin, zaś nauczyciele specjaliści nie formułowali ocen efektywności udzielonej pomocy oraz wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania uczniów.

¹ Dalej: „Liceum”, „LO”, „Szkoła”.

² Tj. do 13 czerwca 2023 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Szkoła realizowała większość zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartych w orzeczeniach i opiniach. Część pomocy świadczone w ramach innych zajęć, lecz z powodu braku odpowiedniej sprawozdawczości NIK nie mogła ustalić, czy i w jakim wymiarze zostały wykonane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Zadania w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole.

W obowiązującym od 12 września 2019 r. Statucie⁵ wskazano, że Szkoła realizuje cele i zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze. Celem nauczania i wychowania było dążenie do pełnego i wszechstronnego rozwoju intelektualnej, psychicznej, społecznej, estetycznej, moralnej i duchowej osobowości ucznia, a także przygotowanie do dojrzałego życia i pełnienia określonej roli w społeczeństwie.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polegać miała m.in. na: diagnozowaniu środowiska ucznia, rozpoznaniu przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych, organizowaniu różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

W Statucie wskazano, że organizowanie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów niepełnosprawnych polegać miało m.in. na realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, zapewnieniu odpowiednich warunków nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, integracji ze środowiskiem rówieśniczym.

(akta kontroli str. 16-23)

W dniu 2 lutego 2021 r. przyjęto *Procedurę udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w III Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Inowrocławiu* (dalej: „procedura z 2021 r.”)⁶. W dokumencie tym określono m.in. formy udzielanej pomocy, czas trwania zajęć, liczebność grup, zadania nauczycieli i specjalistów.

Dnia 12 września 2022 r. przyjęto nową *Procedurę udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w III Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Inowrocławiu* (dalej: „procedura z 2022 r.”) na rok szkolny 2022/2023, w której określono m.in. formy diagnozowania potrzeb uczniów (obserwacja, wywiad, analiza) oraz zadania koordynatora pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli str. 35-48, 67-74, 277)

Realizując zapisy § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁷ (w celu poprawy jakości udzielanej w Szkole pomocy psychologiczno – pedagogicznej, Dyrektor zrealizował m.in. następujące działania:

- zatrudniono od września 2022 r. dodatkowego specjalistę – pedagoga na ½ etatu;

⁵ Statut przyjęty uchwałą nr 99/2019 Rady Pedagogicznej z 12 września 2019 r.

⁶ Procedura obowiązywała do 11 września 2022 r.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1280, ze zm., dalej: „rozporządzenie w sprawie pomocy”.

- zatrudniono od września 2021 r. psychologa na 0,3 etatu, zaś od września 2022 r. drugiego psychologa na łącznie jeden etat;
- zatrudniono od września 2022 r. logopedę;
- zorganizowano koło wolontariackie oraz zajęcia prowadzone przez terapeutów z Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu.

(akta kontroli str. 51-52, 193-194)

Nauczyciele i specjaliści szkolni posiadali dostęp do platformy Ośrodka Rozwoju Edukacji i część z nich korzystała z materiałów tam zamieszczonych.

(akta kontroli str. 194, 211, 215-216)

Praca specjalistów szkolnych była wspierana sprzętem w postaci komputerów (laptopów), drukarki.

Dokumentację udzielonego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego prowadzono elektronicznie w dzienniku „Vulcan”, który zawierał m.in. skrzynkę pocztową, dostęp do bazy wiedzy o specjalnych potrzebach uczniów, bieżący plan zajęć, dziennik pedagoga szkolnego i dziennik pedagoga specjalnego (z zapisywanymi czynnościami), dziennik zajęć rewalidacyjnych i wychowawczych (z zapisywanym przebiegiem zajęć). Informacje o specjalnych potrzebach uczniów były dostępne dla wszystkich nauczycieli danego ucznia, zaś dzienniki specjalistów tylko dla danego specjalisty.

Nie prowadzono ewidencji osób oczekujących na udzielenie pomocy. Dyrektor LO wyjaśnił, że ewidencji nie prowadzono, ponieważ wszyscy potrzebujący wsparcia przyjmowani byli na bieżąco.

(akta kontroli str. 30-34, 194, 327, 333-334)

W okresie objętym kontrolą w Szkole nie przeprowadzono kontroli udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Do Szkoły nie wpłynęły skargi na udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

(akta kontroli str. 60-61, 195)

Według stanu na 30 września w LO kształciło się:

- 651 uczniów w 2020 r. w 20 oddziałach klasowych;
- 661 w 2021 r. w 20 oddziałach klasowych;
- 734 w 2022 r. w 22 oddziałach klasowych.

Liczebność klas zawierała się w przedziale od 23 (jeden przypadek – klasy trzeciej w 2020 r.) do 37 (dwie z klas pierwszych w roku 2022). W 2020 r. najczęściej (8-krotnie i 4-krotnie) klasa liczyła 34 i 33 uczniów, w roku kolejnym najczęściej (5-krotnie i 4-krotnie) klasa liczyła 34 i 33 uczniów, a w 2022 roku (7-krotnie i 4-krotnie) klasa liczyła 36 i 34 uczniów.

(akta kontroli str. 29)

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje nauczycieli, wychowawców i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pensum dla nauczyciela, w tym wychowawcy wynosiło 18 godzin tygodniowo – jeden etat, a dla specjalisty szkolnego (psychologa, pedagoga) 22 godziny tygodniowo. Liczba zatrudnionych w LO nauczycieli wynosiła:

- 58 osoby w roku szkolnym 2020/2021, w tym 20 wychowawców;
- 54 osoby w roku szkolnym 2021/2022, w tym 20 wychowawców;

- 62 osoby w roku szkolnym 2022/2023, w tym 22 wychowawców.

(akta kontroli str. 51)

W okresie objętym kontrolą – jak wyjaśnił Dyrektor LO - zmiany dotyczące stanu zatrudnienia nauczycieli nie generowały zakłóceń procesu dydaktyczno – wychowawczego, gdyż nie było wakatów.

(akta kontroli str. 195)

W Szkole zatrudniano następujących specjalistów:

- w roku szkolnym 2020/2021:
  - dwóch pedagogów (łącznie 22 godziny tygodniowo – jeden etat);
  - doradcę zawodowego (0,8 godziny tygodniowo⁸);
- w roku szkolnym 2021/2022:
  - dwóch pedagogów (łącznie 22 godziny tygodniowo – jeden etat);
  - psychologa (7 godzin tygodniowo – 0,3 etatu);
  - doradcę zawodowego (0,8 godziny tygodniowo⁹);
- w roku szkolnym 2022/2023:
  - pedagoga (22 godziny tygodniowo – jeden etat);
  - dwóch pedagogów specjalnych (łącznie 15 godzin tygodniowo – 0,7 etatu);
  - dwóch psychologów (łącznie 22 godziny tygodniowo – jeden etat);
  - jednego logopedę (2 godziny tygodniowo);
  - doradcę zawodowego (1,3 godziny tygodniowo¹⁰).

(akta kontroli str. 51)

Wymiar etatów zatrudnionych specjalistów na 30 września 2022 r. - wyliczony w myśl art. 42 d ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela¹¹ wraz z godzinami ponadwymiarowymi - wynosił 2,77 etatu, co było zgodne z art. 29 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹².

W kontrolowanym okresie na jeden etat kalkulacyjny zatrudnionego w szkole specjalisty oraz na osobę (właściwego do udzielenia pomocy specjalistę) przypadało odpowiednio:

- 632/217 uczniów w roku szkolnym 2020/2021;
- 497/165 uczniów w roku szkolnym 2021/2022;
- 259/105 uczniów w roku szkolnym 2022/2023.

(akta kontroli str. 29, 51)

Żaden z pracujących w Szkole specjalistów nie miał nieobecności dłuższych niż 30 dni. Specjaliści posiadali wykształcenie odpowiadające wykonywanej pracy (wszyscy ukończyli studia II stopnia), w tym¹³: dwóch w dziedzinie psychologii, dwóch w dziedzinie pedagogiki, jeden w dziedzinie logopedii, jeden w dziedzinie nauczania historii i przygotowanie pedagogiczne. Ponadto pięciu z nich odbyło w okresie objętym kontrolą kursy i szkolenia doskonalące, a trzech odbywało studia podyplomowe (nauczanie wiedzy o społeczeństwie, nauczanie plastyki, logopedia szkolna). Sześciu specjalistów nie odbyło

---

⁸ 30 godzin na rok.

⁹ 30 godzin na rok.

¹⁰ 50 godzin na rok.

¹¹ Dz.U. z 2023 r., poz. 984.

¹² Dz. U. z 2022 r., poz. 1116.

¹³ Wg stanu na 29 maja 2023 r.

szkoleń. Spośród specjalistów szkolnych jeden (psycholog) z końcem roku szkolnego 2021/2022 zakończył pracę w Szkole.

W roku szkolnym 2020/2021 Szkoła nie zatrudniała psychologa. Dyrektor Liceum wyjaśnił, że było to spowodowane brakiem środków finansowych. Z powodu wzrastającej liczby młodzieży wymagającej opieki i wsparcia psychologicznego monitorował do organu prowadzącego o środki na dodatkowe etaty z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W konsekwencji zwiększono je na rok 2021/2022, co umożliwiło zatrudnienie psychologa w wymiarze 7/22 etatu.

(akta kontroli str. 51-52, 200, 217-222)

W przypadku dofinansowania szkoleń i studiów podyplomowych nauczycieli (w tym specjalistów) w Szkole stosowano umowy lojalnościowe¹⁴.

(akta kontroli str. 201-202)

Nauczyciele specjaliści nie wskazali, aby mieli symptomy wypalenia zawodowego i stwierdzili, że wykonywane zajęcia dają im satysfakcję, zwłaszcza gdy docierają do nich sygnały o skuteczności udzielonej pomocy.

(akta kontroli str. 211-216)

Nauczyciele specjaliści zatrudnieni w LO prowadzili swoje zajęcia w ramach umowy o pracę i nie mieli godzin ponadwymiarowych.

(akta kontroli str. 262)

Odnosząc się do liczby specjalistów zatrudnionych w LO w kontrolowanym okresie troje z nich wskazało, że w Szkole powinien być w przyszłości zapewniony jeszcze jeden etat psychologa z powodu wzrastającej skali problemów uczniów.

(akta kontroli str. 213-216)

Pięciu specjalistów w kontrolowanym okresie podnosiło swoje kwalifikacje poprzez ukończenie:

- szkolenia „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole” prowadzonego przez Niepubliczne Centrum Doskonalenia Zawodowego w Inowrocławiu;
- szkolenia „Pedagog specjalny w szkole masowej – zadania i dokumentacja” prowadzonego przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

(akta kontroli str. 52, 54-59)

3. Rozpoznanie potrzeb i planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W Szkole nie dokonywano corocznej diagnozy stanowiącej podstawę opracowania programu wychowawczo profilaktycznego, o czym stanowi art. 26 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe¹⁵, co szerzej opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”. Diagnoza taka dotyczyć powinna występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a przeprowadza ją dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik.

(akta kontroli str. 262)

Mimo braku ww. diagnozy, w Szkole opracowywano programy wychowawczo-profilaktyczne na lata szkolne 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023. W dokumentach tych określono m.in. sylwetkę absolwenta szkoły, działania profilaktyczne, plan działań wychowawczo-profilaktycznych w sferze fizycznej, intelektualnej, społecznej,

¹⁴ Umowy lojalnościowe obligują beneficjenta dofinansowania do przepracowania wskazanego w umowie czasu od ukończenia studiów/szkoleń.

¹⁵ Dz.U. z 2023 r., poz. 900, dalej: „Prawo oświatowe”.

aksjologicznej, psychicznej wraz ze wskazaniem form realizacji oraz określeniem poszczególnych zadań. Realizacja programów była corocznie analizowana w sprawozdaniach, w których wyszczególniono wykonane zadania, a także oceniono stan implementacji programu. W latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 zrealizowano najważniejsze cele, choć niektóre w zawężonym stopniu ze względu na zawieszenie zajęć stacjonarnych i wprowadzenie nauczania zdalnego.

(akta kontroli str. 77-191, 195-198)

W Szkole podejmowano działania w celu rozpoznania środowiska szkolnego. W maju 2021 r. specjaliści szkolni przeprowadzili badania ankietowe wśród 292 uczniów, które dotyczyły rozpoznania problemów w sferze emocjonalnej, społecznej, fizycznej uczniów po powrocie do szkoły po izolacji wywołanej pandemią. Badania te obejmowały sfery: emocjonalną, społeczną, poznawczą i fizyczną. Uzyskane wyniki wskazywały m.in. że:

- co trzeci uczeń LO (34%) określił, że ma problemy z koncentracją na zajęciach;
- 26% uczniów wskazało, że mają problemy w nauce;
- 21% uczniów wskazało na utratę sprawności fizycznej.
- 15 uczniów zadeklarowało depresję, 55 - lęk, a 68 - zaburzenia snu.

Ponadto po dokonanych rozpoznaniu potrzeb na podstawie wywiadów i ankiet przeprowadzonych przez wychowawców wśród uczniów i rodziców w maju 2021 r. zidentyfikowano łącznie 23 uczniów wymagających wsparcia m.in. z powodu lęku, zaburzeń emocjonalnych, 7 uczniów ze skłonnościami samobójczymi.

W roku szkolnym 2022/2023 zostały przeprowadzone ankiety Skala depresji Becka w sześciu z 17 klas. Na dzień 5 czerwca 2023 r. ich wyniki nie zostały opracowane. Dyrektor wyjaśnił, że na podstawie wstępnej ich analizy a także informacji przesyłanych przez wychowawców w e-dzienniku, liczba uczniów zgłaszających się do psychologów i pedagogów będzie znacznie większa.

Według stanu na kwiecień 2023 r. badaniem potrzeb co do wsparcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto około 270 z 734 uczniów.

(akta kontroli str. 63-66, 262-263, 266-272, 281)

Dyrektor LO wyjaśnił m.in. że diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów odbywa się w oparciu o wywiady i ankiety przeprowadzane przez wychowawców oraz na podstawie bieżącej obserwacji funkcjonowania uczniów.

(akta kontroli str. 196-197)

Nauczyciele specjaliści wyjaśnili m.in., że aby udoskonalic pomoc psychologiczno-pedagogiczną należałoby wzmocnić diagnostykę. W tym celu przygotowano badanie mające na celu precyzyjniejsze ustalenie skali problemów, z jakimi borykają się uczniowie.

(akta kontroli str. 211-216)

Szkoła przeprowadzała szereg akcji wspierających zdrowie psychiczne, m.in.: zorganizowano wraz z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień kampanię informacyjno-edukacyjną „Na głos o depresji”, powiadomiono rodziców uczniów o darmowych wykładach online o depresji organizowanych przez fundację: Pogotowie Psychologiczne oraz przez Sieć Przyjaciół Zdrowia Psychicznego, przekazano uczniom materiały edukacyjne programu „Dopalacze – trzecia strona zjawiska”, wzięto udział w happeningu „nasz głos – jestem, kocham, ufam, czuję” zorganizowanym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, przeprowadzono zajęcia dotyczące zaburzeń stresu pourazowego związanego z wojną na Ukrainie.

(akta kontroli str. 25-28)

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie była ograniczona wymiarem godzin specjalistów zatrudnionych w szkole.

(akta kontroli str. 199)

W ocenie nauczycieli specjalistów, w pierwszej kolejności problemy i potrzebę wsparcia zgłaszali wychowawcy, potem uczniowie i rówieśnicy, a najrzadziej rodzice.

(akta kontroli str. 211-216)

W kontrolowanym okresie do Szkoły uczęszczała następująca liczba uczniów posiadających opinie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną:

- 80 w roku szkolnym 2020/2021, w tym 75 otrzymało opinie do 30 września oraz 5 po 30 września;
- 86 w roku szkolnym 2021/2022, w tym odpowiednio 78 i 8;
- 57 w roku szkolnym 2022/2023, w tym odpowiednio 52 i 5.

Opinie w większości dotyczyły:

- specyficznych trudności w nauce: 70 w roku szkolnym 2020/2021, 75 – w roku szkolnym 2021/2022, 52 – w roku szkolnym 2022/2023;
- potrzeby objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną: odpowiednio – 10, 11 oraz 5.

W kontrolowanym okresie do Szkoły uczęszczała następująca liczba uczniów posiadających orzeczenia wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną:

- 9 w roku szkolnym 2020/2021, w tym 6 otrzymało orzeczenie do 30 września oraz 3 po 30 września;
- 18 w roku szkolnym 2021/2022, w tym odpowiednio 12 i 6;
- 25 w roku szkolnym 2022/2023, w tym odpowiednio 15 i 10.

Orzeczenia te dotyczyły:

- potrzeby indywidualnego nauczania: 7 w roku szkolnym 2020/2022, 14 – w roku szkolnym 2021/2022 i 18 w roku szkolnym 2022/2023;
- potrzeby kształcenia specjalnego: odpowiednio 3, 6 i 11.

(akta kontroli str. 53, 76)

4. Zakres i formy pomocy psychologiczno– pedagogicznej.

Stosowane w LO metody wspierania potencjału rozwojowego ucznia i tworzenia warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu Szkoły oraz w środowisku społecznym, polegały m.in. na:

- rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych, rozmowach na temat niepokojących symptomów świadczących o trudnościach ucznia jak np. pogarszające się wyniki w nauce, zmiana w zachowaniu ucznia;
- kontaktach nauczycieli z rodzicami;
- realizowaniu zaleceń wskazanych w opiniach i orzeczeniach w codziennej pracy dydaktyczno – wychowawczej;
- podejmowaniu działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów np. poprzez organizację warsztatów, czy uruchomienie indywidualnego toku nauki;
- przeprowadzaniu badań diagnostycznych w formie pogłębionego wywiadu;
- określaniu mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;

- działaniach profilaktycznych.

(akta kontroli str. 212, 245-259)

W wyniku diagnozy z maja 2021 r. (na podstawie wywiadów i ankiet przeprowadzonych przez wychowawców wśród uczniów i rodziców), zidentyfikowano 20 uczniów wymagających wsparcia m.in. z powodu lęku przed powrotem do szkoły, zaburzeń emocjonalnych, znacznej absencji, trudności w nauce¹⁶. Wszystkim udzielono pomocy w trakcie uczęszczania przez nich do LO, w tym:

- a) ze wszystkimi uczniami wychowawca, psycholog lub pedagog szkolny przeprowadzili rozmowy bądź konsultacje (od jednej do 29, średnio 5,5);
- b) siedmiu uczniów wzięło udział w warsztatach reintegracyjnych, rozwijających zdolności poznawania swoich mocnych i słabych stron lub dotyczących przemocy psychicznej, cyberprzemocy oraz ich możliwych konsekwencji;
- c) w przypadku jednego ucznia skierowano wniosek do sądu w sprawie znacznej absencji.

W wyniku powyższych działań m.in.:

- dostarczono do LO orzeczenia/opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej odnoszące się do trzech uczniów,
- zażegnano konflikt pomiędzy dwoma uczniami,
- zakończono wsparcie trzech uczniów z powodu ustania przyczyn ich problemów, a innych trzech – ukończenia LO.

W odniesieniu do pięciu uczniów pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w Szkole była ograniczona z powodu pozostawania ich pod opieką psychologiczną (czterech uczniów) lub psychiatryczną (jeden uczeń) poza szkołą.

W pięciu przypadkach zrezygnowano z nauki w szkole, w tym: w jednym w związku z zaleceniami szpitalnymi¹⁷, w dwóch z powodu zmiany miejsca zamieszkania oraz w jednym z powodu zbyt wysokich wymagań w nauczaniu.

(akta kontroli str. 223-244, 273-276, 281, 461)

Realizowane przez Szkołę formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej wskazane w § 6 ust. 2 pkt 1-9 rozporządzenia w sprawie pomocy, zostały zbadane na próbie 45 spraw uczniów, dla których poradnia psychologiczno-pedagogiczna wydała opinie lub orzeczenia, w tym na:

- dziewięciu orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 20 orzeczeniach o potrzebie indywidualnego nauczania;
- jednej opinii dotyczącej indywidualnego toku nauczania przedmiotu;
- 11 opiniach o objęciu ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną;
- czterech opiniach dotyczących zaspokojenia indywidualnych potrzeb rozwojowych.

(akta kontroli str. 463-466)

W badanym okresie opinie i orzeczenia z powyższej próby spraw dotyczyły łącznie 38 uczniów, którym udzielono pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie:

- wsparcia pedagoga szkolnego (w roku szkolnym 2020/2021: 8 uczniom, 2021/2022: 8 uczniom, 2022/2023: 15 uczniom);
- wsparcia psychologa szkolnego (w roku szkolnym 2022/2023: 12);

¹⁶ Liczba ta obejmuje uczniów nieposiadających w tym czasie orzeczenia ani opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

¹⁷ Zalecenia dotyczyły zmiany szkoły dostosowanej do możliwości intelektualnych pacjentki.

- nauczania indywidualnego (w roku szkolnym 2020/2021: 3, 2021/2022: 8, 2022/2023: 8);
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (2020/2021: 1, 2021/2022: 3, 2022/2023: 8);
- zajęć rozwijających umiejętność uczenia się (2020/2021: 1, 2022/2023: 3);
- zajęć rozwijających uzdolnienia (2020/2021: 1, 2021/2022: 1, 2022/2023: 1);
- indywidualnej ścieżki kształcenia (2020/2021: 2, 2022/2023: 2);
- zajęć rewalidacyjnych (2020/2021: 1, 2021/2022: 1, 2022/2023: 6);
- zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne (2022/2023: 1);
- zajęć logopedycznych (2022/2023: 1).

(akta kontroli str. 282-326)

Dominującą formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej były porady i konsultacje udzielone przez nauczycieli specjalistów w oparciu o § 6 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie pomocy. Porady i konsultacje były udzielane w ramach zaleconych w orzeczeniach i opiniach: wsparcia pedagoga szkolnego i opieki psychologa:

- spośród zalecenia opieki psychologa zawartych w 18 z 29 orzeczeń, konsultacji i porad udzielono 7 uczniom, natomiast 5 uczniów korzystało z pomocy psychologa poza Szkołą; innych 4 uczniów zrezygnowało z tej pomocy, zaś dwóm uczniom nie zapewniono wsparcia, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- spośród zaleceń wsparcia pedagoga zawartych w 20 z 29 orzeczeń, konsultacji i porad udzielono 19 uczniom, jednemu uczniowi nie udzielono wsparcia, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- spośród zaleceń opieki psychologa zawartych w 8 z 16 opinii, konsultacji i porad udzielono 7 uczniom, zaś jednemu uczniowi nie udzielono wsparcia, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”;
- spośród zaleceń wsparcia pedagoga zawartych w 10 z 16 opinii, konsultacji i porad udzielono wszystkim uczniom.

(akta kontroli str. 282-326, 330-332)

W kontrolowanym okresie, w Szkole wykonywano zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów. Zajęcia te stanowiły realizację zaleceń zawartych w opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej w sprawie indywidualnego toku nauki. Zgodnie z nimi, Dyrektor przyznał uczniowi jedną godzinę dodatkowych zajęć indywidualnych tygodniowo (w roku szkolnym 2020/2021).

(akta kontroli str. 288)

W Szkole realizowano także zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się (o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie pomocy). Stanowiły one realizację zaleceń zawartych w jednym orzeczeniu i w pięciu opiniach poradni psychologiczno – pedagogicznej. Dyrektor zapewnił zajęcia dwóm uczniom, trzem uczniom udzielono wsparcia w trakcie innych zajęć, zaś jeden uczeń zrezygnował z uzyskania pomocy.

(akta kontroli str. 283, 287, 291, 323-325)

W kontrolowanym okresie, w Szkole zorganizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie pomocy)

dla 11 z 12 uczniów, którym zalecono to w 6 orzeczeniach i 6 opiniach¹⁸. W jednym przypadku uczeń złożył rezygnację.

(akta kontroli str. 283, 287, 300-302, 306, 312-313, 315, 323, 325-326, 330-332)

Szkoła realizowała zalecone zajęcia specjalistyczne, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie pomocy:

- logopedyczne (1 godzina tygodniowo w roku szkolnym 2022/2023 dla jednego ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego);
- rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne¹⁹ dla dwóch uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w trakcie innych zajęć (co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”), zaś dwóch innych uczniów zrezygnowało z uczestnictwa w nich.

Szkoła nie realizowała zajęć korekcyjno-kompensacyjnych pomimo takich zaleceń zawartych w trzech orzeczeniach²⁰, z powodu rezygnacji uczniów. W Szkole był zatrudniony specjalista posiadający kurs kwalifikacyjny z zakresu terapii pedagogicznej.

(akta kontroli str. 52, 296, 304-305, 307-308, 322, 325)

Dla wszystkich trzech uczniów prowadzono zajęcia w formie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia.

(akta kontroli str. 289, 291, 324)

Pomoc w postaci zajęć rewalidacyjnych zapewniono sześciu uczniom spośród 7 posiadających takie zalecenia zawarte w orzeczeniach z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Jeden uczeń zrezygnował z zajęć.

(akta kontroli str. 283, 292, 303, 311, 316-317, 326, 330-332)

Odnosząc się do współpracy z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, nauczyciele specjaliści sformułowali oceny pozytywne bez uwag.

(akta kontroli str. 211-216)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor LO zwrócił się do poradni psychologiczno-pedagogicznej (20 marca 2021 r.) o zorganizowanie i przeprowadzenie zajęć reintegracyjnych dla uczniów oraz warsztatów dla rodziców ukierunkowanych na wspieranie uczniów przeżywających trudności związane z pandemią. Poradnia nie miała możliwości przeprowadzenia zajęć i przesłała Szkole materiały informacyjne.

(akta kontroli str. 199, 278-280)

W 2022 r. Liceum otrzymało dodatkowe środki z Ministerstwa Edukacji i Nauki na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w wysokości 54 135,25 zł i wykorzystała je na:

a) dodatkowe zajęcia psychologiczno-pedagogiczne (4 369,34 zł z 25 905,25 zł, tj. 17%);

Zajęcia te obejmowały: rozwijanie umiejętności emocjonalno-społecznych, korekcyjno-kompensacyjne i indywidualne o charakterze terapeutycznym dla łącznie 21 uczniów.

¹⁸ Zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 poz. 1309, dalej: „rozporządzenie w sprawie warunków kształcenia”), szkoły mają obowiązek zapewnić realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

¹⁹ Zgodnie z § 10 rozporządzenia w sprawie pomocy, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym.

²⁰ Orzeczenie o nauczaniu indywidualnym z 21 października 2022 r., orzeczenie o kształceniu specjalnym z 21 października 2022 r., opinia o indywidualnych potrzebach rozwojowych z 8 marca 2023 r.

Dyrektor wyjaśnił, że Szkoła wykorzystwała tylko 4 369,34 zł, ponieważ takie było zapotrzebowanie na wsparcie i nie było potrzeby jego zwiększania w tym okresie.

b) standaryzację zatrudnienia specjalistów (28 230,00 zł – kwota w całości wykorzystana).

(akta kontroli str. 49, 75, 199, 203-206, 265, 451, 462)

Jeden z psychologów szkolnych wskazał, że większego zaangażowania psychologicznego wymagali uczniowie nieposiadający opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej, natomiast co do wsparcia pedagogicznego, to udzielane jest ono w podobnym stopniu uczniom z orzeczeniami i opiniami oraz uczniom ich nie posiadającym.

(akta kontroli str. 212)

5. Efektywność udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że wymiar pomocy był determinowany zdiagnozowanymi potrzebami. W sposób sformalizowany i udokumentowany dokonywano oceny efektywności udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przypadku uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. W pozostałych przypadkach czynności te nie były sformalizowane. Efektywność pomocy udzielanej w różnych formach była oceniana na podstawie rozmów z uczniami (i ich obserwacji), z których wyciągano wnioski co do dalszych oddziaływań. Ponadto wyznacznikiem efektywności pomocy dydaktycznej (np. zajęć wyrównawczych) udzielonej uczniom jest przystępność do matur i zdawalność matur.

(akta kontroli str. 264, 463-466)

Badanie dokumentacji dziewięciu uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wykazało, że Szkoła wywiązywała się z obowiązku dokonywania co najmniej dwa razy w roku okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego a także przed opracowaniem indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego. Oceny te uwzględniały m.in. postępy uczniów, indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, ich mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia, przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu przedszkolnym lub szkolnym.

(akta kontroli str. 463-466)

W okresie objętym kontrolą w Szkole nie przeprowadzano kontroli udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Do Szkoły nie wpłynęły skargi na udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

(akta kontroli str. 60-61, 195)

6. Wielkość i struktura środków finansowych przeznaczonych na organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W latach 2020 – 2023 roczne wynagrodzenia osobowe specjalistów (brutto) stanowiły wydatek w kwocie: 54,1 tys. zł w 2020 r., 68,4 tys. zł w 2021 r., 96,1 tys. zł w 2022 r. oraz 80,4 tys. zł w 2023 r.²¹

(akta kontroli str. 49)

---

²¹ Wg stanu na 11 maja 2023 r.

Na podnoszenie kwalifikacji zawodowych specjalistów (szkolenia oraz studia podyplomowe w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej) wydatkowano: 1,8 tys. zł w 2021 r., 4,5 tys. zł w 2022 r. oraz 2,1 tys. zł w 2023 r.²²

(akta kontroli str. 75)

Na doposażenia gabinetu pedagoga w latach 2020-2023 wydatkowano łącznie 5,5 tys. zł (na zakup sprzętu komputerowego - dwóch laptopów).

(akta kontroli str. 75)

Dyrektor i dwaj nauczyciele specjaliści wyjaśnili, że wielkość i struktura wydatków ponoszonych na pomoc psychologiczno-pedagogiczną zaspokajała podstawowe potrzeby uczniów.

(akta kontroli str. 200, 215-216)

Gabinety psychologa i pedagoga usytuowane były w budynku głównym Szkoły. Do dyspozycji specjalistów pozostawały dwa gabinety. Dostępność pomocy świadczonej w tych gabinetach była jednak ograniczona dla osób z niepełnosprawnością ruchową z uwagi na fakt, iż dojście do nich było możliwe tylko schodami.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że nie ma dostępności do gabinetów psychologa i pedagoga dla uczniów ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, ponieważ dotychczas nie było takiej potrzeby. Dostosowanie budynku szkoły dla takich osób wiązałoby się ze znacznymi kosztami, natomiast istnieje możliwość zapewnienia wsparcia korzystając z obecnych zasobów (tj. udzielając pomocy w pomieszczeniach znajdujących się na parterze).

(akta kontroli str. 30-34, 201)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Szkoła nie sporządzała corocznej diagnozy (za lata szkolne 2020/2021 i 2021/2022) w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, tj. nie realizowała obowiązku określonego w art. 26 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe.

Dyrektor LO wyjaśnił, że w Szkole nie opracowano w sformalizowanej formie corocznych diagnoz stanowiących podstawę opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego. Natomiast w Szkole opracowuje się roczne i semestralne sprawozdania z realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, co jest wystarczającą podstawą merytoryczną dla opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego.

NIK zwraca uwagę, że obowiązek określony w art. 26 ust. 2 Prawa oświatowego wyraźnie rozróżnia diagnozę od programu wychowawczo-profilaktycznego i nie przewiduje, aby następujące po sobie programy wychowawczo-profilaktyczne (i sprawozdania z nich) mogły być wyłączną podstawą kolejnych ww. programów.

(akta kontroli str. 77-191, 262-264, 459)

2. W okresie od maja 2021 r. do kwietnia 2023 r. nie rozpoznano indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wobec około 464 uczniów, czym nie wypełniono w pełni obowiązku wynikającego z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie pomocy. Według stanu na kwiecień 2023 r. badaniem zakresu potrzeb co do wsparcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto w Szkole jedynie około 270 z 734 uczniów.

Dyrektor LO wyjaśnił m.in., że Szkoła nie poddała wszystkich uczniów badaniu, ponieważ ogólny stan zdiagnozowano w maju 2021 r., niemniej jednak trwają przygotowania do przeprowadzenia badania na całej populacji uczniów i zainteresowanych rodziców. Na podstawie wstępnej analizy tych badań, a także

²² Wg stanu na 2 czerwca 2023 r.

informacji przesyłanych przez wychowawców w e-dzienniku, liczbie uczniów zgłaszających się do psychologów i pedagogów, ta liczba będzie znacznie większa.

(akta kontroli str. 63-66, 262-263)

3. W okresie kontrolą Szkoła nie realizowała zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartych w przekazanych jej przez rodziców lub uczniów orzeczeniach lub opiniach. W zbadanej próbie 45 spraw ustalono, że:
  - nie zapewniono wsparcia psychologa trzem uczniom latami szkolnymi 2020/2021 i 2021/2022;
  - nie zapewniono opieki pedagoga szkolnego jednemu uczniowi w roku szkolnym 2022/2023.

Ponadto pomoc dwóm uczniom w postaci rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych, umiejętności uczenia się i wsparcia pedagogicznego świadczono w ramach innych zajęć²³, w tym w przypadku jednego ucznia pomimo określenia w IPET²⁴ wymiaru godzin tej pomocy (1 godzina tygodniowo). Z powodu braku oddzielnej sprawozdawczości nie można zweryfikować, czy wsparcie to zostało zrealizowane.

(akta kontroli str. 200, 283, 296, 298, 300, 304-305, 314, 323-325, 330-332)

Dyrektor wyjaśnił m.in., że Szkoła nie zatrudniała psychologa w roku szkolnym 2020/2021 z powodu braku środków finansowych ze strony organu prowadzącego pomimo występowania o nie przez Szkołę. Co do niezapewnienia opieki pedagoga szkolnego jednemu uczniowi w roku szkolnym 2022/2023, to wydaje się, że uczeń nie był zainteresowany wsparciem ze strony pedagoga, ale nie ma pewności, ponieważ nie jest to rejestrowane. Ponadto opieka została wskazana na okres jedynie dwóch miesięcy. Co do sytuacji, gdy część pomocy świadczono w ramach innych zajęć, to formy udzielania pomocy mogą niekiedy być łączone. Weryfikacja przez dyrekcję udzielenia tego wsparcia odbywa się poprzez obserwację uczniów w Szkole (nie ma bowiem obowiązku każdorazowego rejestrowania tych zajęć). Dyrekcja Szkoły nie ma kompetencji do weryfikacji decyzji rodziców uczniów o rezygnacji z wsparcia o którym mowa, natomiast absencja usprawiedliwana przez rodzica również leży poza kompetencjami dyrektora jej weryfikacji. Natomiast, co do poznania powodów rezygnacji, to Dyrekcja nie podejmuje wywiadu wśród rodziców, ponieważ bieżący kontakt utrzymują z nimi wychowawcy i dotychczas nie było sygnałów o skargach na wsparcie udzielone przez Szkołę.

(akta kontroli str. 200, 452-453, 455-456)

NIK zwraca uwagę, że krótki okres, na jaki wyznaczono opiekę, nie może stanowić podstawy do rezygnacji Szkoły ze świadczenia wsparcia, zaś w przypadku łączenia pomocy konieczne jest zachowanie odpowiedniej sprawozdawczości, aby możliwe było weryfikowanie, czy rzeczywiście została ona udzielona.

4. W przypadku dwudziestu uczniów zidentyfikowanych w diagnozie potrzeb po powrocie po pandemii do szkoły (z maja 2021 r.) jako wymagających wsparcia²⁵, Dyrektor nie ustalił form udzielania tej pomocy, okresu jej udzielania ani wymiaru godzin, co było wymagane zapisami Rozdziału III pkt 5 procedury z 2021 r.

(akta kontroli str. 40, 223-246)

²³ W ramach geografii i zajęć rewalidacyjnych.

²⁴ Tj. Programach edukacyjno-terapeutycznych.

²⁵ Uczniowie nie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Dyrektor LO wyjaśnił m.in., że zapisy Rozdziału III procedury w zamierzeniach powinny dotyczyć uczniów, którym formy pomocy zostały ustalone przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. W związku z tym w taki właśnie ścisły sposób interpretowany był ten obowiązek, zaś następna procedura (z 2022 r.) uwzględnia już tą sytuację.

(akta kontroli str. 451, 455)

NIK zwraca uwagę, że Rozdział III pkt 5 procedury z 2021 r. stanowi, że w przypadku stwierdzenia przez wychowawcę klasy, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formach ujętych w rozdziale II pkt 1 dyrektor szkoły ustala formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane (...).

5. W przypadku dwudziestu uczniów zidentyfikowanych w diagnozie potrzeb po powrocie po pandemii do szkoły (z maja 2021 r.) jako wymagających wsparcia²⁶, nauczyciele specjaliści w okresie od 2 lutego 2021 r. do 12 września 2022 r. nie ocenili efektywności udzielonej pomocy i nie sformułowali wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia, co było wymagane w Rozdziale III pkt 9 procedury z 2021 r.

(akta kontroli str. 35-48, 67-73, 223-224)

Dyrektor LO wyjaśnił m.in., że Zapisy Rozdziału III procedury w zamierzeniach powinny dotyczyć uczniów, którym formy pomocy zostały ustalone przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. W związku z tym w taki właśnie ścisły sposób interpretowany był ten obowiązek, zaś następna procedura (z 2022 r.) uwzględnia już tą sytuację.

(akta kontroli str. 451, 455)

NIK zwraca uwagę, że Rozdział III pkt 9 procedury z 2021 r. stanowi, że nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi w formach o których mowa w rozdziale II pkt 1 oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

6. Dyrektor LO nie określił wymiaru godzin poszczególnych form pomocy w IPET-ach czterech uczniów, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków kształcenia.

(akta kontroli str. 463-466)

Dyrektor LO wyjaśnił m.in., że nie określono wymiaru godzin poszczególnych form pomocy w IPET-ach uczniów ze względu na brak możliwości ustalenia wielkości środków oraz ilości godzin przydzielonych przez jednostkę organizacyjną w trakcie tworzenia IPET-ów. Poza tym IPET tworzony jest na etap edukacyjny, brak zabezpieczenia danych zajęć w pierwszym roku edukacji nie determinuje braku ich realizacji do ukończenia edukacji na danym etapie edukacyjnym.

(akta kontroli str. 453, 456)

NIK zwraca uwagę, że przepisy rozporządzenia w sprawie warunków kształcenia nie warunkują obowiązku określenia wymiaru godzin poszczególnych form pomocy od liczby godzin przydzielonych szkole na te zajęcia i ich finansowania.

---

²⁶ Uczniowie nie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań w celu zapewnienia:

- Wnioski
- 1) sporządzania corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów;
  - 2) kontynuowania działań w celu pełnego rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów;
  - 3) realizowania wszystkich zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych;
  - 4) określania wymiaru godzin poszczególnych form pomocy w IPET-ach.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 14 czerwca 2023 r.

Kontrolerzy
(-) Leszek Murat
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
(-) Tomasz Sobecki

(-) Karol Zieliński
inspektor kontroli państwowej